

DECIZIE

24 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Tatiana Vieru, Nadejda Toma

Ion Guzun, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 15 octombrie 2014, Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 03 octombrie 2014 Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a depus la Comisia Electorală Centrală demersul privind înregistrarea în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 cu actele necesare prevăzute de legislația în vigoare.

În aceeași zi, la 03 octombrie 2014 au depus la Comisia Electorală Centrală cererea prealabilă, care a fost adresată concomitent și Comisiei de recepționare și verificare a documentelor electorale pentru înregistrarea candidaților la alegerile Parlamentului Republicii Moldova din 30 noiembrie 2014.

În cererea prealabilă au invocat faptul că au adus suficiente dovezi precum că d-l Dodon Igor nu poate fi considerat ca președinte al Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” și ca rezultat actele depuse la Comisia Electorală Centrală și semnate de către d-l Igor Dodon nu pot fi considerate valabile.

Consideră că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2742 din 10 octombrie 2014 le lezează drepturile și interesele lor recunoscute de lege și anume dreptul de a trăi într-un stat de drept și democratic bazat pe supremația Legii în care demnitatea omului și dreptatea reprezintă valori supreme și sunt garantate conform prevederilor art. 1 alin (3) din Constituția RM, precum și dreptul

de a promova valorile democratice în cadrul partidului politic la activitatea căruia ei fac parte.

Au mai indicat că la 12 august 2013 s-au adresat din numele a 13 membri ai Consiliului Republican al Partidului Socialiștilor din Republica Moldova la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău privind anularea rezultatelor Congresului Partidului Socialiștilor din Republica Moldova din 03 august 2013 și la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău cu cerere privind anularea deciziei Ministerului Justiției nr. 166 din 24 septembrie 2013 cu privire la înregistrarea Statutului Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în redacție nouă după alți parametri.

Cer, Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii anularea hotărîrii Comisiei Electorale Centrale nr. 2742 din 10 octombrie 2014 cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2014 a fost respinsă contestația înaintată de către Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii.

La 21 octombrie 2014, Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii au declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Recurenții Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii în motivarea recursului au indicat că nu sunt de acord cu hotărîrea primei instanțe deoarece la emiterea hotărîrii instanța a încălcat și aplicat eronat un șir de norme de drept material.

Menționează că instanța de fond nu a luat în considerație în procesul examinării cauzei faptul legalității și importanței Statutului PSRM în redacția precedentă și în cea actuală.

Dar anume că în baza Legii privind partidele politice și a Statului PSRM, atît în redacția precedentă cît și în redacția veche cum că la momentul depunerii actelor necesare la CEC, la 03 octombrie 2014 pentru înregistrarea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în calitate de concurent electoral d-l Igor Dodon nu deținea împuternicirile legale ca președinte al partidului dat, deoarece el nu a fost ales în funcția dată de către congres, conform statutului în redacția actuală, înregistrat de către Ministerul Justiției la 24 septembrie 2013 prin decizia nr. 166.

Începînd cu data de 03 august 2013 pînă la ziua de astăzi împuternicirile d-lui Igor Dodon ca președinte de partid, conform normelor și practicii judiciare rămîn nereglementate. Prin urmare, consideră că semnătura lui în calitate de președinte al partidului nicidecum nu poate fi apreciată valabilă, dar actele partinice autentificate de aceasta nu pot fi apreciate legale.

Consideră greșită și eronată afirmația instanței de judecată precum că Igor Dodon a fost ales ca președinte al partidului la congresul al X-lea din 18 decembrie 2011 pe un termen de 4 ani, care nu au expirat, deoarece la congresul al X-lea din 18 decembrie 2011 a fost ales pe un termen de 4 ani nu d-l Dodon ca președinte de

partid, ci Consiliul Republican al PSRM, în componența căruia a intrat și d-l Dodon Igor. D-l Dodon Igor în aceeași zi a fost ales în funcția de președinte al partidului nu de congres, dar de către Consiliul Republican indicat mai sus, pe un termen de 4 ani, deci pentru perioada împuternicirilor acestui Consiliu.

Astfel, consideră recurenții că sistarea de către Congresul XI-lea din 03 august 2014, înainte de termen a împuternicirilor Consiliului Republican și a membrilor lui, precum și alegerea de către congresul dat a componenței noi a Consiliului Republican a însemnat sistarea mandatului d-lui Igor Dodon în calitate de președinte al PSRM și necesitatea reglementării suplimentare a acestuia, conform normelor și practicii judiciare. Procedura nouă de alegere a președintelui de partid a intrat în vigoare fiind aprobată la 03 august 2013 și înregistrată de către Ministerul Justiției la 24 septembrie 2013, însă în cadrul Congresului XI-lea din 03 august 2014 și în cadrul Congresului XII-lea din 28 septembrie 2014 nici d-l Dodon Igor, nici o altă persoană nu au fost aleși în funcție de președinte al partidului de către aceste foruri, conform procedurii noi, precum și nici nu au fost reconfirmate sau prelungite, în cadrul forurilor nominalizate, împuternicirile d-lui Dodon Igor ca președinte de partid.

Reieșind din cele expuse, recurenții consideră că dovezile lor au fost dezmințite de către instanța de judecată în mod declarativ, fără aplicarea suficientă a normelor de drept material, iar concluziile din hotărâre sunt în contradicție directă cu circumstanțele pricinii.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea hotărârii recurate prin prisma argumentelor invocate de către recurenți și în raport cu probele administrate de instanță și normele de drept aplicabile în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea atacată este legală și întemeiată.

În cadrul judecării pricinii s-a constatat că recurenții Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii au depus acțiune în instanța de judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 2742 din 10 octombrie 2014 a Comisiei Electorale Centrale cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Partidului Socialiștilor din Republica Moldova” a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul).

S-a stabilit că hotărârea Comisiei Electorale Centrale cu nr. 2742 din 10 octombrie 2014 a fost emisă în baza listei prezentate de către Ministerul Justiției la 15 septembrie 2014, reieșind din datele Registrului partidelor politice și a altor organizații social-politice, ținut la Ministerul Justiției și a actelor enumerate în hotărârea contestată depuse pentru a fi înregistrat Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014.

La fel, s-a stabilit că Ministerul Justiției prin decizia nr. 166 din 27 septembrie 2012 a înregistrat Statutul în redacție nouă al Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

Verificând argumentele recursului în baza circumstanțelor de fapt și de drept pe care este întemeiată hotărârea primei instanțe, instanța de recurs nu a stabilit nici un temei de reținere ca întemeiate a acestor argumente și consideră că prima instanță a ajuns la o concluzie corectă cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată reieșind din următoarele.

Conform art. 1 al. (1) al Legii privind partidele politice nr. 294 din 21 decembrie 2007, partidele politice sînt asociații benevole, cu statut de persoană juridică, ale cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, care, prin activități comune și în baza principiului liberei participări, contribuie la conceperea, exprimarea și realizarea voinței lor politice.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră că prima instanță a determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor și a aplicat corect normele de drept material, argumentele recurenților în acest sens fiind neîntemeiate.

Colegiul respinge argumentul recurentului referitor la faptul că hotărârea Comisiei Electorale Centrale contestată este în contradicție cu cerințele Legii privind partidele politice și a Statutului Partidului Politic dat și că Igor Dodon nu deține calitate de președinte al Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”. Sub acest aspect recurenții menționează că Igor Dodon a fost ales ca președinte a partidului la congresul al X-lea din 18 decembrie 2011 pe un termen de 4 ani, care nu a expirat, dar avînd în vedere că ulterior a fost modificat statutul partidului cu modificarea modalității de alegere a președintelui partidului în cauză, d-l Igor Dodon nu a fost reales ca președinte și rezultă ca acesta nu are împuternicirile corespunzătoare de a desemna actele prezentate la Comisia Electorală Centrală pentru a fi inclus partidul ca participant la alegerile electorale parlamentare din 30 noiembrie 2014, și respectiv, actul administrativ prin care s-a dispus înregistrarea în cauză este nul.

Conform art. 41 alin. (1) și alin. (2) lit. a) Codul electoral, în cazul alegerilor parlamentare, procesul de desemnare a candidaților începe cu 60 de zile înainte de ziua alegerilor și se termină cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor. În cazul alegerilor locale, desemnarea candidaturilor se efectuează după constituirea circumscripțiilor electorale și consiliilor electorale de circumscripție conform art.120.

Dreptul de a desemna candidați pentru alegeri, în cazul în care se întrunesc toate condițiile stabilite de prezentul cod, îl au partidele și alte organizații social-politice înregistrate, în modul stabilit, pînă la stabilirea datei alegerilor, în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația în vigoare.

Astfel, corect prima instanță a stabilit că la verificarea actelor prezentate de către Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” pentru înregistrare nu s-au constatat careva abateri și corespunzător de către Comisia Electorală Centrală a fost adoptată hotărârea nr. 2742 din 10 octombrie 2014.

Critica recurenților precum că dl Igor Dodon nu deține calitatea de președinte al Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” nu poate fi reținută deoarece este declarativă și lipsită de suport legal.

Conform art. 10 alin. (3) din Legea privind partidele politice nr. 294 din 21 decembrie 2007, înregistrarea modificărilor și completărilor operate în statutul sau programul partidului politic se efectuează de Ministerul Justiției în conformitate cu prevederile art.8 alin.(3)–(6), care se aplică în mod corespunzător.

Iar, reieșind din prevederile art. 11 din Legea enunțată, evidența partidelor politice se efectuează de Ministerul Justiției, fiind unica instituție abilitată cu dreptul de a aproba modificări statutare ale partidelor și deținătoare a Registrului de stat al partidelor.

Așadar, Colegiul consideră că corect prima instanță a stabilit că potrivit actelor eliberate de către Ministerul Justiției, la moment, anume Igor Dodon este înregistrat în Registrul de Stat al organizațiilor necomerciale ca președinte al Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, fapt ce se confirmă prin decizia Ministerului Justiției nr. 64 din 14 aprilie 2011, extrasul din Registrul de Stat al Partidelor nr. 05/7736 din 16 ianuarie 2012 eliberat de Ministerul Justiției, extrasul din 09 octombrie 2013 nr. 05/1575, precum și informația nr. 05/8983 din 15 septembrie 2014 expediată de către Ministerul Justiției în adresa Comisiei Electorale Centrale, în care sunt indicate toate partidele politice din țară înregistrate în ordinea cuvenită, astfel din această informație sub nr. 13 este indicat Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, președintele căruia la situația din 15 septembrie 2014 este înregistrat dl Igor Dodon.

Colegiul notează că Comisia Electorală Centrală înregistrează concurenții electorali în baza datelor prezentate de Ministerul Justiției al RM și actelor depuse de însăși concurenții electorali. Comisia Electorală Centrală nu este investită prin lege cu atribuția de a verifica corectitudinea actelor de constituire și a modului de înregistrare a formațiunilor social-politice, deoarece aceasta este obligația Ministerului Justiției al RM, iar corectitudinea înregistrării formațiunilor social-politice, la caz a Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, cu modificările efectuate în statutul partidului, de către Ministerul Justiției al RM în Registrul partidelor și altor organizații social-politice nu a fost contestată, iar conform extrasului din Registrul de Stat al organizațiilor necomerciale, președintele partidului este Igor Dodon.

Or, în speță, nu s-a pus problema legalității unui act, a unei decizii luate de Ministerul Justiției pe parcursul procesului de înregistrare a Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în Registrul partidelor și altor organizații social-politice, ținut de Ministerul Justiției. La caz, cerințele recurenților echivalează cu excluderea acestui partid din scrutinul electoral, din dreptul de a participa la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, admiterea acestor cerințe ar fi o denegrare de dreptate, cu o încălcare gravă a prevederilor Constituției RM și a Codului electoral prin care s-ar îngredi dreptul concurentului electoral nominalizat prin cetățenii Republicii Moldova asociați benevol în partidul lor de a participa la vot.

Cu atît mai mult cu cît, atît Legea privind partidele politice, cît și Codul electoral nu prevăd careva urmări sau sancțiuni pentru neaducerea în concordanță cu prevederile Legii nr.294 privind partidele politice din 21 decembrie 2007, a documentelor care stau la baza constituirii și funcționării partidelor politice și organizațiilor social-politice.

Codul electoral expres prevede că Comisia Electorală Centrală poate anula înregistrarea partidelor politice din lista candidaților doar în două cazuri, cînd formațiunea politică este finanțată de către o organizație străină și în cazul încălcării grave a prevederilor Codului electoral.

În asemenea împrejurări, argumentele recurenților invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestuia, deoarece se combat prin cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către prima instanță, avînd la bază cumulul de probe, apreciate cu respectarea normelor de drept procedural, concluzia instanței de respingere a acțiunii este întemeiată pe interpretarea corectă a normelor de drept material aplicabile cazului din speță.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță a cercetat multiaspectual, complet și nepărtinitor actele administrate la materialele pricinii și corect a concluzionat că hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 2742 din 10 octombrie 2014 este emisă conform legislației în vigoare și prin urmare în cauza dedusă judecătii prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurenți sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Crîlov, Fiodor Gagauz și Alexei Gorodinskii împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Tatiana Vieru
Nadejda Toma

Ion Guzun
Ion Corolevschi